

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 1

1. ledna 2012

Cena: 8 Kč

NOVOROČNÍ EKUMENICKÁ SLAVNOST LETOS Z VYŠEHRADU

Stalo se už tradicí, že k Novému roku patří setkání zástupců křesťanských církví na některém památném místě a že toto setkání vysílá od 18 h v přímém přenosu Česká televize. V minulých letech bylo setkání věnováno i některým významným osobnostem, letos patří místu pro náš národ symbolickému a významnému. Ekumenická slavnost se koná v kostele Petra a Pavla na Vyšehradě.

Skála nad řekou s temnou siluetou štíhlých věží - patří neodmyslitelně k pražské krajině. Tradice tohoto tajemného místa je spjata s pověstmi, které známe od Aloise Jiráska. Vyprávějí o kněžně Libuši, jak ze svého sídla na Vyšehradě věštila budoucí slávu Prahy, která vyslala poselstvo za zakladatelem panovnické dynastie Přemyslem Oráčem, o udatném Bivojovi, o Horymírovi a jeho bájném koni Šemíkovi i jejich skoku z vyšehradské skály či o divčích válce. Vyšehradské pověsti vysvětlující a oslavující vznik a počátky přemyslovského státu povýšily toto území na jedno z nejpamátnějších míst českého národa.

Historicky je doloženo, že Vyšehrad vznikl jako opevněné hradiště přibližně v 10. století. Prvním nesporným dokladem o existenci tohoto hradiště jsou přemyslovské denáry Boleslava II., ražené ve zdejší mincovně v polovině 10. století. Novou kapitolu v dějinách Vyšehradu začal Vratislav II. (1061 - 1092). Tento kníže, roku 1085 jmenovaný králem českým a polským, si za svou rezidenci zvolil právě Vyšehrad, zesílil jeho opevnění a vybudoval zděný palác. Založil i nový chrám, baziliku sv. Vavřince, pravděpodobně nejstarší pražskou románskou rotundu sv. Martina a kolem r. 1070 i Vyšehradskou kapitolu. Kapitula byla vyňata z pravomoci pražského biskupa a podřízena přímo papeži. Nástupce Vratislava II. - Soběslav II. (1125 - 1140) pečoval o uměleckou výzdobu kostelů a společenskou prestiž Vyšehradu. Nadřazenost tohoto sídla nad Pražským hradem skončila korunovací Vladislava v roce 1140.

Význam Vyšehradu znovu pozvedl až Karel IV. Podle korunovačního řádu

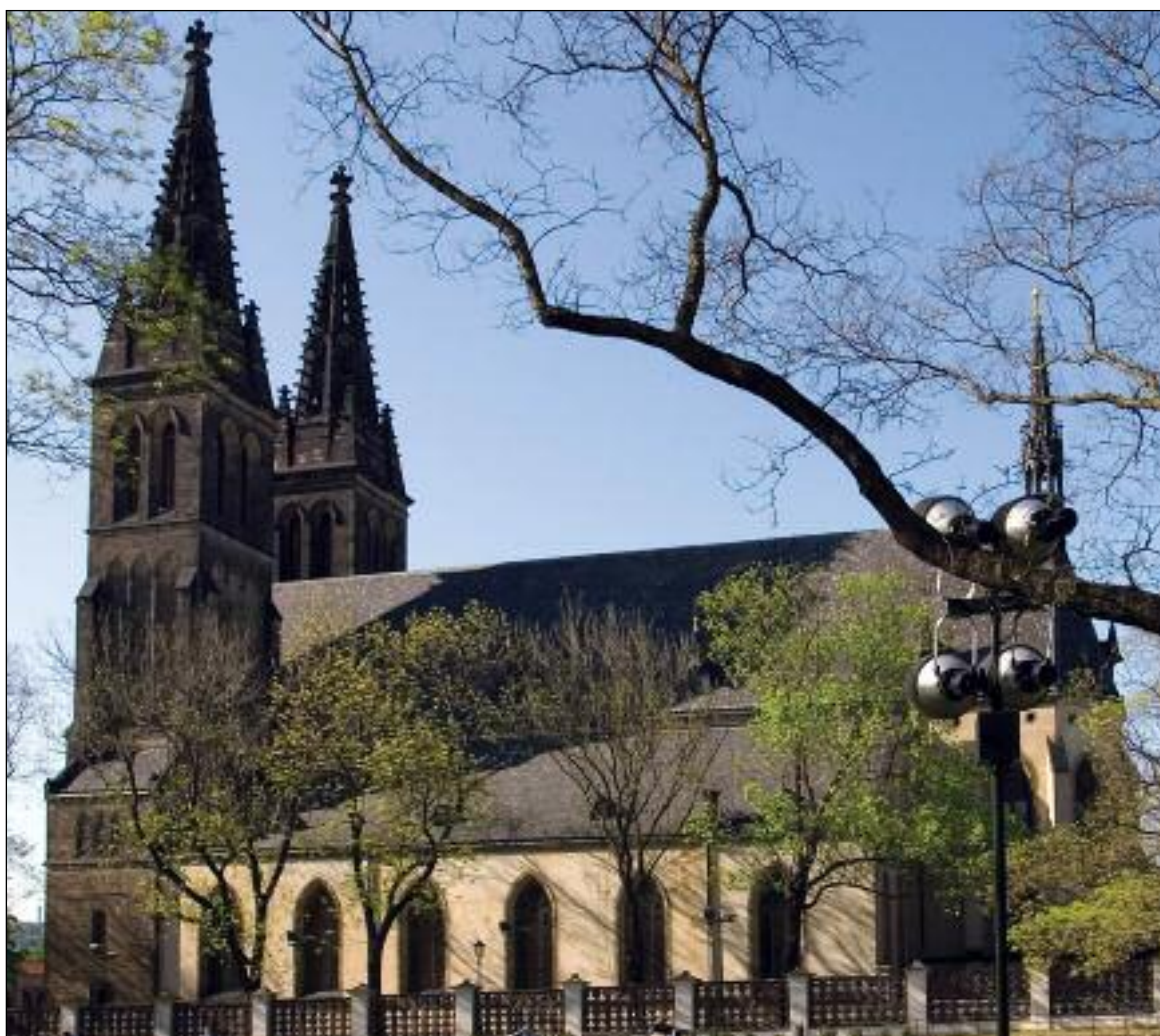
se tady začínal průvod nového panovníka jako projev úcty k prapředkovi dynastie, z níž po matce pocházel. Karel IV. Vyšehrad přestavěl v kamennou pevnost, připojil jej hradbami k Novému Městu Pražskému, vystavěl gotický královský palác, kapitulní chrám a mohutnou bránu zvanou Špička. Za husitských válek byl však celý královský okrsek zničen. Od poloviny 17. století se Vyšehrad proměňoval v barokní pevnost s vojenskou posádkou a v rukou vojenské správy zůstal do roku 1911, kdy byl předán městu a prakticky v nezměněné podobě (až na vyhořelou zbrojnicí v prostoru parku s Myslbekovými sochami) se zachoval do dnešních dnů.

O současnou podobu Vyšehradu se výrazně zasloužili národně orientovaní probošti Václav Štulc a Mikuláš Karlach ve druhé polovině 19. století: Kostel Petra a Pavla byl přestavěn v novogotickém slohu podle návrhu Josefa Mockera a Františka Mikše a respektoval dispozice gotické stavby Karla IV.

Tedy také vznikla myšlenka zřídit na Vyšehradě národní pohřebiště v místě famiho hřbitova, založeného v roce 1600. V roce 1893 byla dokončena dominanta hřbitova - hrobka Slavín. Dnes se tak říká celému hřbitovu. Původně jednotná architektonická úprava od Antonia Barvitia a Antonína Wiehla byla narušena neodborným zásahem v pozdější době.

Dnes má hřbitov rozlohu 0,81 ha. Ze 600 slavných osobností, které jsou zde pochovány, je nutné zmínit aspoň Jana Neruda, Josefa Václava Friče, Boženu Němcovou, Maxe Švabinského, Jiřího Muchu, Bedřicha Smetanu a Vítězslava Nezvala. Dnešní hřbitov vytváří osobitý výtvarný celek, který je současně jedinečnou galerií hřbitovní plastiky a projevem uměleckého vývoje české kultury od poloviny 19. století do dnešních dnů. Hrobka Slavín byla od 26. listopadu do 18. prosince loňského roku po 65 letech znovu zpřístupněna veřejnosti. K tomuto mimořádnému kroku se rozhodl spolek Svatobor, který hrobku spravuje a který loni oslavil 150 let od svého založení.

(noe)

SVOBODA UNIVERZIT, ANEB PŮDA PRO PÉČI O DUŠI

V aule budovy Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy se 12. a 13. prosince 2011 konalo mimořádné shromáždění akademické obce. Bylo reakcí na pondělní dění a výsledky jednání Akademického senátu Husitské teologické fakulty. Vyvrcholilo demonstrací v Karmelitské ulici. V aule ke studentům hovořil děkan prof. ThDr. Jan B. Lášek a následně předseda akademického senátu HTF UK doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th.D. Vysvětlili všem přítomným situaci a z ní plynoucí obavy. Ty se netýkaly ani tak školného, které je v mnoha médiích rozebíráno, jako spíše ztráty autonomie univerzit. Jde zde o to, že v momentě, kdy si ministerstvo školství začne volit rady, které budou „dohlížet“ nad univerzitami, ztratí univerzita svou samostatnost, jelikož se stane předmětem ekonomických snah a manažerské chamtivosti, a tím přestane být akademickou půdou v pravém slova smyslu.

Po shromáždění studentů a pedagogů v aule se hojná většina přesunula do Karmelitské ulice. Pochodovali s cepy a zpívali. Po příchodu jsme zjistili, že je nás valná převaha, což pak také okomentoval prof. Ctírad Václav Pospíšil, Th.D. Celkem bylo studentů na demonstraci přes sto a já se domnívám, že z toho byla téměř polovina zastoupena studenty a pedagogy z HTF UK. Mezi těmi, které jsem z naší fakulty spatřila, byli prof. ThDr. Zdeněk Kučera, prof. Ctírad

Václav Pospíšil, Th.D., prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc., Gerold Ostdiek, B.A., M.A., ThDr. Petr Melmuk, Th.D., ThDr. Jaroslav Hrdlička, JUDr. Michael Kučera, doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th.D. a PhDr. Milena Přecechtělová. Myslím si, že je to dobrá vizitka, jelikož místo toho, aby se studenti „flákali“ doma (vyučující šli „do ulic“, tudíž se výuka většinou nekonala), stáli po boku svých pedagogů. Chtěla bych tedy vyvrátit fámy, které jsem si přečetla hned poté, co se demonstrace odehrála - že studenti mají sedět v lavicích, když jim jde o jejich vzdělání, a ne se poflakovat na demonstraci - OMYL! Ti, co mají takové krátkozraké názory, zřejmě vůbec nepochopili, o co nám jde. Pokusím se to vysvětlit pomocí přiblížení jednotlivých vystoupení.

Demonstraci organizovala FAMU. První, kdo na ní vystoupil, byl předseda studentské komory Rady vysokých škol Miroslav Jašurek. Ten poukázal na to, že se o změnách diskutovalo, ale ministerstvo si nakonec stejně „udělalo, co chtělo“. Předpis je podle něj nepřipravený k tomu, aby mohl fungovat. Druhým řečníkem byl děkan elektrotechnické fakulty ČVUT prof. ing. Pavel Ripka, CSc. Začal tím, že v každé zemi k vysokému školství přistupuje hlava státu jinak a u nás je to tak, že pan prezident Klaus tituluje studenty parazity a příživníky na zbytku společnosti.

My si musíme uvědomit, že se to netýká jen UK, jde zde o víc než o naše lokální zájmy, což také stmelilo všechny univerzity v ČR. Vláda nechce hodně studentů technických oborů pro výrobu, jak uvádějí média, která jsou nakloněna zjednodušujícím historikům, ona potřebuje studenty se širokým teoretickým vzděláním, kteří si dokáží poradit v každé situaci, vzdělání se tedy nesmí zbanalizovat. Jako třetí vystoupil předseda akademického senátu Mgr. Samuel Zajíček, který na úvod řekl, že místo toho, aby se v zákonech o vysokých školách dospělo k nějakému vývoji, je zde snaha o nový zákon, ale nikdo vlastně neví proč. Vyjednávání akademiků s ministerstvem školství okomentoval slovy: „Obávám se, že opět sehraje roli jakýchsi užitečných idiotů.“ Samuel dále poukázal na hlavní problém, který provází celé reformy - nezájem. Reforma zajímá jen samosprávy, které jsou podle veřejnosti už politiky a vlastně „zlodějí“. Skončil vyzváním k rozhovoru s kolegy a vysvětlením, proč se tím máme zabývat, jelikož nás je stále málo. Posledním řečníkem před kulturní vložkou byl prof. Miroslav Petříček, Dr., který věcně připomněl, že univerzita je instituce, která je přibližně o 600 let starší než instituce politické strany, což stát vždy respektoval, i když to nechápal. Hodnota výsledku univerzity je přímo úměrná její samosprávě, což zákon

Dokončení na str. 3

Jak jsem nedošla na bohoslužby

Zaškrtna jsem si v kalendáři, že v neděli 18. prosince zajdu po dlouhé době na bohoslužby do Sboru kněze-
te Václava Na Zderaze. Měly začít v 19 hodin. A těšila jsem se. Jenže. Jenže! Je teprve dopoledne a v radiu zpráva, která mne sráží do židle: Zemřel Václav Havel. Následuje výčet jeho zásluh nejen o vysvobození naší země z područí komunistické a sovětské nadvlády, ale i dalších jejich bývalých satelitů. Hovoří státník za státníkem vzdávaje mu hold a vyznává mu lásku, vděk a úctu. Myslím, že v překotném běhu domácích událostí jsme Havla jako takového přestali vnímat. Svým odchodem nám dal ránu do hlavy. Kdo na jeho místo? Je to řečnická otázka, nemá odpovědi. Oblékám se a jdu do ulic; chci přece jít Na Zderaz!

Nedošla jsem. Praha je plná smutných a leckdy i uplakaných Havlových spoluobčanů, plná svíček a květin, socha sv. Václava je jak v plamenech, mladí po ní vylezli až nahoru, stejně je lidmi, květinami a hořícími kahánky zaplaven památníček pod ní. Proudý se valí sem a tam jako náhlá povodeň; vmísím se do jednoho z nich – jde na Národní třídu k památníku masakru ze 17. listopadu 1989. Vzpomínám: Je to právě 22 let, co jsem odtud utíkala zpod ran ohelmovaných esenbáků se vztekem a se strachem, a teď se sem vracím s bolestnou láskou v srdci k člověku, jehož boj s komunistickou mocí mi dával sílu chodit na demonstrace a svobodně se projevat. Tady je ale dlouhá fronta, celý náš dorazivší konvoj si ji musí vystát, aby zapálil kahánek, položil svíčku a tiše se pomodlil. Zatímco se tu zdržujeme a rozjímáme, staví se na chodníku další zástup, mnozí lidé mají pukýtky, mnozí si listují v novinách, které pohotově vydala Mladá fronta Dnes jako zvláštní vydání a rozdává zdarma. Titulní strana zaznamenává pravdu, které jsem svědkem: SLZY PRO HAVLA. Jeho portrét a podtitulek, který svědčí o tom, jaký smysl pro humor Havel měl (což bývá u mužů státnického formátu dosti zřídka): "Například lidé nevědí, jak mě oslovovat. Někdo mi říká pane prezidente, někdo říká pane bývalý prezidente, někdo říká pane Havel, a já čekám, až někdo řekne Pane bývalý Havel." S tímhle už nikdo od letošního 18. prosince problémy mít nebude. Ať byl Václav Havel čímkoli, z jeho životaběhu je jasné – řečeno s klasikem – že vším, čím byl, tím on byl rád.

Na Zderaz jsem nedošla. Bohoslužby jsem si odsloužila sama ve svém srdci; za nás za všechny, za Václava Havla...

Iva Gottliebová

Z kazatelského plánu

NOVÝ ROK – JMÉNA JEŽÍŠ

Hospodine, zachraň nás, tvému svatému jménu budeme vzdávat chválu.

ŽALM 106,47

První čtení: Exodus 34,1–7a

Tužby:

2. Abychom jméno našeho Spasitele stále oslavovali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom spasitelného zákona Kristova poslušni byli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, tvůj Syn byl obřezán podle Zákona a obdržel jméno nad každé jméno. Pomoz nám, ať v jeho jméno doufáme, ať mu sloužíme a svědčíme o něm, že je Spasitelem světa! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 1,1–7

Evangelium: Lukáš 2,15–21

Verš k obětování: Žalm 8,2

Verše k požehnání: Žalm 115,12.13.

Modlitba k požehnání:

Bože naši spásy, prosíme tě, ať vše dobré konáme v moci jména, které je nad každé jméno – v požehnaném jménu tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 60, 70, 80, 195, 272

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ VYZNAVAČSKÉ PŘÍBĚHY

36

Povolání Natanaele

J 1,43-51

Příběh vybízí k zamyšlení. K jeho porozumění a aplikaci do našeho života nám pomůže výkladová literatura. Ještě než si uvedeme překlad výkladu W. Barclaye, vyhledáme si české prameny, které jsou většinou dostupné v našich farních knihovnách:

PŘÍPRAVA:

K verši 45 (u kralických verš 46): Natanael = Bartoloměj – shoda všech vykladačů, viz např. **Adolf Novotný: Biblický slovník**, Praha, Kalich 1956, heslo Bartoloměj, str. 60, heslo Natanael, str. 477;

Jindřich Mánek: Setkání s Pánem, Praha, Blahoslav 1954, kap. Natanael, str. 38;

František Kovář: Malá bible, díl V., Praha, Blahoslav 1959, část poznámková, str. 493

K verši 45 a 49: viz rodokmen Ježíšův – Ježíš, syn Josefův z Nazareta (viz též: **A Commentary on the Holy Bible by various writers, ed. J. R. Dummelow, Macmillan and Co. Limited**, London 1935. Citujeme: Ježíš, syn Josefův – to není jen názor evangelistův, ale tehdy byl Ježíš obecně mezi lidmi pokládán za syna Josefova, str. 777)

František Kovář: Novozákonní události, 1. díl, edice Bohoslovecké studijní příručky, sv. 1, vyd. Samospráva bohoslovecké koleje, ČČSl Praha 1945, kap. O Ježíšově původu, narození a mládí, str. 23-28.

Ježíš král

Adolf Novotný: Biblický slovník – heslo „Král, Spasitel“, str. 350. Výběr textů: Ježíš je králem nazván na začát-

ku evangelia (Mt 2,2 – mudrci u Heroda) a na konci evangelia (Mt 27,37. 42 nápis na kříži), vjezd do Jeruzaléma (Mt 21,5), oslavený Kristus – Král králů a Pán pánů (Zj 17,14; 19,16).

František Kovář: Malá bible, díl V., str. 493. Citujeme: Filipovo svědectví víry, že Ježíš, syn Josefův z Nazareta, jest Mesiáš, na němž se splnila starozákonní prorocství, nevyvolává v Natanaelovi víru, nýbrž pochybnosti a námitky. Nazaret není jmenován ani ve Starém zákoně ani v Talmudu. Byl nepatrným městečkem, a proto nebylo možno očekávat, že by z něho mohl pocházet Mesiáš jako syn neznámého řemeslníka. Natanael ví, že Mesiáš, syn Davidův, je očekáván z Davidova města Betléma. Proto na něj Filipovo svědectví nepůsobí.

František Kovář: Malá bible, díl V., str. 495. Citujeme: Pro Natanaele Ježíš není jen učitel, rabbi, ale i Mesiáš, Syn Boží a král izraelský. Nikoli král židovský. Tento výraz znamená v Janově evangeliu národně politického mesiáše běžného lidového mesianismu. Izrael je v janovském podání Boží lid a král izraelský je král Božího lidu, Mesiáš ve smyslu křesťanském, Syn Boží.

K verši 48 a 50 – viděl jsem tě pod fíkem:

František Kovář: Malá bible, díl V. str. 493. Citujeme: „Seděti pod fíkem“ je odborný název pro studium zákona, který vznikl odtud, že zákoníci sedávali ve stínu pod fíkovníkem a studovali Zákon, aby poznali Boží vůli o spásě a o Spasiteli. Taková je podstata Natanaelovy osobnosti, kterou nyní Ježíš odhaluje: typ člověka hledající-

ho upřímně Boží vůli a pravou víru. Když takto Natanael v setkání s Ježíšem prožívá, že Ježíš jej zná v jeho pravé podobě, jsou jeho pochybnosti i námitky překonány. Odpovědí na takovou zkušenost je víra o to žhavější, pevnější a hlubší, oč je zdůvodněnější. Natanael volá: „Rabbi, ty jsi Syn Boží...“

K verši 51 – nebesa otevřená a sestupující a vystupující andělé - shoda vykladačů – je tu odkaz na Jákobův sen v Bét-elu (Gn 28,10-22)

Adolf Schlatter: Das Evangelium nach Johannes, Evangelische Verlagsanstalt Berlin 1954, str. 27

Citujeme: Natanaelovo vyznání nazývá Ježíš vírou. Zároveň mu dává zaslíbení, že v Ježíšově společnosti uvidí věci ještě daleko větší a tím jeho víra získá bohatší a pevnější základ. Natanael pozná, v jakém je společenství Ježíš s Otcem a jeho anděly. S vděčnou radostí přijal Ježíš z ruky Otcovy muže, kteří mu v jeho svatém úřadu budou sloužit jako spolupracovníci. Ale oni nejsou jeho jedinými služebníky a pomocníky. Je tu mnohem víc – jsou pro něj otevřená nebesa a provázejí ho jeho vznešení duchové, podporují ho při jeho díle a chodí mezi ním a Božím trůnem nahoru a dolů jako ochotní poslové. Ježíš to říká prvním učedníkům (nejen Natanaelovi – „uzříte“) pro útěchu a k překonání veškeré malomyslnosti hned na začátku jejich učednictví, aby věděli, že nejsou sami – pár slabých mužů, kteří s ním mají konat Boží dílo – ale aby se přesvědčili, že na jeho straně stojí veškerá moc a velebnost nebe.

Říprava Jirina Kubiková

Nad Písmem

V JEŽÍŠOVĚ JMÉNU DO NOVÉHO ROKU Ř 1,1-7; L 2,15-21

V posledních dnech jsme si vyměnili nesčetná blahopřání k Novému roku. Většinou jsme si navzájem přáli štěstí a zdraví! Apoštol Pavel posílá římské křesťanské obci přání mnohem obsažnější: "Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista." Často je můžeme slyšet i v rámci bohoslužby.

Není snadné psát dopis lidem, které neznáme. Jaký tón zvolit? Určitě už o římské obci slyšel.

Dokonce některé její členy znal jménem. To bylo vše. Výchozí bod našel brzy. Jedno jej totiž spojuje s lidmi v dalekém městě: víra v Ježíše Krista, Syna Božího. Od něho dostal i svůj životní úkol. Má působit jako jeho vyslanec „ve světě pohanů“, tedy především mezi lidmi, kteří nepatřili k Izraeli. A tak se už úvodní pozdrav dopisu stává vyznáním víry v Záchránce všech, kteří v něm poznali Boží pomoc pro svůj každodenní život. Ježíšova jedinečnost je vyjádřena už tím, že jméno nevybrali pozemští rodiče, nýbrž sám nebeský Otec (Anděl řekl Marii: „Hle počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.“ „Dali mu jméno Ježíš, které

dostal od anděla dříve, než jej matka počala.“ (L 1,31; 2,21) Jméno Ježíš (hebrejsky Jehošua) znamená doslova „Hospodinova spása“ nebo „Hospodin zachraňuje“.

Žijeme s lidmi, kteří Nový rok slaví jako začátek nového občanského roku. S nimi vstupujeme do dalšího dílu života, k novým úkolům a povinnostem, s nimi zestárneme v příštích 12 měsících o jeden rok.

I my jsme uvěřili v Ježíše jako Syna Božího, jsme pokřtěni v jeho jméno a stejně jako Pavel jsme se stali jeho služebníky v tomto světě. Do společenství církve nás přivádí vědomí odpovědnosti za splnění našeho apoštolského poslání, aby i oni uvěřili a našli v něm svou záchranu. Přicházíme otevřít Písmo svaté, abychom i v něm, pomocí Božího Ducha, našli jistotu, že se nemusíme bát projít příštím rokem, byť byl i většínou tajemný a neznámý. Vedeni Ježíšem jdeme světem k cíli, který není ve světě obsažen. Putujeme do Božího království. Cíl určuje naše chování za pochodu. Proto nemůžeme projít světem nepozorováni a bez pozornosti. Do tajemství budoucích

měsíců a týdnů se jistě vejde nejedno překvapení. Poněvadž máme na mysli pochod statečných lidí, lze zmínit i nedožití konce nastávajícího roku. Nelekáme se ani ukončení díla bez možnosti dalšího pokračování. Skutečná Boží přítomnost v Ježíši Kristu, v jehož jménu vykročujeme, jdeme a půjdeme ke svému nebeskému cíli, dává každé hodině znamení radosti - i hodině smrti. Bylo-li nám dopřáno spatřit Boží slávu na tváři Ježíšově, pak jsme uviděli záchranu svou i světa a můžeme odejít v pokoji.

Josef Špak

**Nebeský Otče!
Dopřej nám poznání
a důvěru, že Ježíš Kristus
je ten jediný, na něhož se
můžeme spolehnout
v životě i v hodině smrti.
Pomoz nám, abychom tvou
milost a tvůj pokoj
zažili ve svém životě
a mohli jej zprostředkovat
jako tvoji služebníci
i lidem kolem sebe.
Amen.**

SVOBODA UNIVERZIT, ANEB PŮDA PRO PÉČI O DUŠI

Dokončení ze str. 1
obráti na hlavu. Autonomie spočívá v tom, že vysoké školy reagují na svou dobu, to ale neznamená, že máme být otroky nyní převládajících zájmů, což si ministerstvo neuvědomuje, a proto vymýšlí rady. „Celý záměr zavést tuto reformu školství je nepromyšlený, hloupý a jen podporuje, aby se student mohl nazvat parazitem.“ Po příspěvku prof. Petříčka, Dr. z FF UK a z FAMU zazněl protestsong od Iamme Candlewick. Druhý blok odstartovala Mgr. Alice Červinková z AV ČR, která připomněla, že akademická půda nesmí bojovat jen sama za sebe. Nelze argumentovat pouze tradičními hodnotami, ale musíme hledat nové argumenty, nová spojení. Akademická půda není něco vyděleného, nemůže být světem samým pro sebe, ale musí se chápat v dějinném kontextu. Je špatná otázka, která se ptá na to, kdo bude mít ze znalostí užitek, což je problém dnešních politiků. Po jejím proslovu byli všichni přítomní vyzváni, aby si šli vytvořit vlastní transparenty, které se měly pověsit na okna budovy ministerstva školství. To ale nakonec policisté zakázali, a tak zůstaly transparenty opřené o zeď. Dalším řečníkem byl předem neohlášený prof. Ctirad Václav Pospíšil, Th.D., který si získal bouřlivý potlesk. Jak sám zmínil, v re-

formách nejde jen o peníze, ale o duši národa, což je podle něj důvod, proč je zde, v Karmelitské ulici, nejvíce zastoupena právě HTF UK. Naši předci se rozhodli, že zvítězí na poli vědy a vzdělání a ačkoliv to chtěli komunisté zničit, nepovedlo se jim to. Nyní je ovšem zlo, kterému čelíme, mnohem horší. Nepřátelé usilují o to, abychom ztratili svoji duši. Nezbyvá nic jiného, než heslo: „Defenestrace, defenestrace, defenestrace.“ Následovalo několik řečníků, jako například prorektor UK doc. PhDr. Stanislav Štech, CSc. nebo prof. Karel Vachek z FAMU. Připomenula bych pouze několik bodů, které zde byly zmíněny. Musíme si uvědomit, že vysoké školy budou v oslabení nuceny školné vyžadovat a dokonce zvyšovat kvůli škrtům peněz z ministerstva, ke kterým po zavedení školného dojde, a ocitneme se v začarovaném kruhu. Dojde ke zbavení svobody pro budoucnost, lidé budou zadlužení a budou muset od začátku své dluhy splácet, dojde k menší toleranci a k ničení tvořivého myšlení a imaginace. Když je totalita viditelná a pojmenovatelná, lépe se s ní bojuje, ale dnešní situace je ještě horší. Reformy se řídí nepozorovatelnými postupy – rychlostí a zaváděním scestné terminologie. Vše je o systému, který se musí kompletně změnit – jak je možné, že manažeři dostávají

10x, 100x, až 1000x vyšší platy než je průměrný plat v ČR? To jsou ti, kteří pak financují politické strany. Musí se udělat strop, jinak budou zlodějně pokračovat. Na demonstraci byla k vidění část z výstavy Možnosti studentského života a ke slyšení slam poetry Bohdana Bláhovce. Poté následovalo několik soukromých příspěvků. Dovolila bych si malou úvahu na závěr: Jsme v situaci, kdy se stát postavil proti nám, kdy se nemůžeme spolehnout na jeho hlavu, kdy několik stovek (budeme-li optimisté) studentů nechápe, co to znamená „svobodná akademická půda“. Žijeme v postmoderní době, která je v určitých ohledech horší než totalita. Totalita se dá popsat, uchopit, pojmenovat. V totalitních režimech naši rodiče a prarodiče věděli, proti čemu mají bojovat. My zde stojíme, protestujeme – ale proti čemu? Proti vládě, která byla „námi“ zvolena? Doufám, že je zatím brzy na Heideggerova slova „Nur noch ein Gott kann uns retten“. (Jenom nějaký Bůh nás může zachránit.) Doufám, že nás ještě několik zbyde, kteří nepropadnou naprosté apatii. Chtěla bych tímto poděkovat za studenty HTF UK, kteří se mnou souhlasí, našim vyučujícím za to, že díky nim do této skupiny patříme.

Dominika Jelínková

SDĚLENÁ RADOST, DVOJNÁSOBNÁ RADOST

Opravdu z duše mi promluvil bratr patriarcha, když ve svém článku "K návrhu zákona o narovnání mezi státem a církvemi" kromě jiného napsal, citují: ... Naše sbory patří ke kulturní a historické identitě naší země jako kostely katolické či evangelické. Není řešením kostely a budovy prodávat z důvodu, že nebude na jejich údržbu, ale naopak je naplnit životem a využít tak, aby sloužily i veřejnosti kulturními, sociálními a vzdělávacími aktivitami... konec citátu. Jako příklad bych rád uvedl Husův sbor v Mirovicích. Díky bratru faráři Filipu Štojdlovi je náš svatostánek tímto způsobem otevřen veřejnosti už řadu let. Konají se zde pořady pro děti i dospělé z Mirovic a okolí. Vydává měsíčník Svatá hůrka. V létě sem často přijíždí skupiny studentů na duchovní setkání při svíčkách a s nimi spojené bohoslužby. Jak jsme čtenáře už informovali, každoročně zde také probíhá skautský tábor určený pro školní a letos dokonce i předškolní děti. Na jeho realizaci se podílí prakticky celá rodina bratra faráře. Často zde probíhají koncerty, z nichž největší úspěch sklídilo vystoupení Slávka Klecandra ze skupiny Oboroh. V náboženské obci v Pisku, kde rovněž působí bratr Filip Štojdl, vystoupili Jiří Dědeček, Igor Chaun, Jan Rejžek, Jan Burian a mnozí další. V prostorách piseckého a mirovického sboru proběhlo několik výstav a besed. Mirovická Drakiáda, jarmareční sousedské setkání a tradiční prosincové předávání Betlémského světla jsou další aktivity. Pochopitelně se najdou i taci, bratři a sestry, kteří pokládají takovouto činnost za "pro církev nevhodnou a nedůstojnou". Dokonce se v minulos-

ti snažili omezit počet bohoslužeb. Dnes už věhlasná kázání bratra faráře, ruku v ruce s výše popsanou činností, však přivádí na Svatou hůrku do Mirovic stále větší počet lidí. V příštím roce oslavíme 75 let trvání Husova sboru v Mirovicích. Těžko dnes předvídat, jaká bude ekonomická situace v letech budoucích. Ale vůbec nepochybují o tom, že pokud bude naše církev otevřená a laskavá k lidem této země, nemusí mít o svoje další trvání obavy. Právě "vesničtí" faráři, jako je bratr Filip, kteří o Lásce, Víře a Naději jenom nežvaní a nepíší traktáty, jsou zárukou, že církev Kristova společně

s naší církví nikdy nezahyne. Pravda, náš sbor při pohledu zvenku zatím neskýtá příliš utěšený pohled. Opadávající fasáda, netěsnící okna. Ale to všechno se dá postupem času napravit. Naše náboženská obec je materiálně opravdu chudá. To si nestěžuji, pouze konstatuji. Pokud ale budou v naší církvi působit lidé, kteří mají opravdu rádi druhé lidi a nemyslí jenom na sebe, tak jsme vlastně bohatí už teď. A tak vnímám a s radostí i nadějí jsem přijal slova bratra patriarchy a děkuji za ně.

Mgr. Miroslav Felcman,
náboženská obec Mirovice

HUSOLOG NEBO HUSITOLOG?

Veřejnost, převážně akademická, která přišla 15. listopadu 2011 na Filosofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně poslechnout si přednášku o nové knize lipského historika dr. Thomase Krzencka, nebyla u této otázky docela jednotná. Pro moje laické ucho zní husitologie jaksi odborněji, asi jako politologie. Ale autor sám prohlásil, že je zejména u této své poslední studie, jakkoli je zasazena do dějinného kontextu a husitství tudíž nemůže opomíjet, soustředěn na osobu Mistra Jana, a proto rád přijímá označení husolog. Kniha se jmenuje *Johannes Hus, Theologe, Kirchenreformer, Märtyrer* (Jan Hus, theolog, církevní reformátor, mučedník) a vydalo ji letos nevelké nakladatelství s velmi dobrou pověstí Muster-Schmidt Verlag jako součást své biografické řady. Je určena pro širší čtenářskou veřejnost, která se chce seznámit s velikány dějin, a to moderním způsobem, dnešním jazykem, s přesnou faktografií, ale s pečlivým výběrem podstatných skutečností, které dávají vyniknout plastickému obrazu osobnosti, jež spoluutvářela všeobecné dějiny. Od autorů této řady se vyžaduje kvalita a stručnost, proto jim také vydavatel běžně poskytuje jenom stovku stránek „kapesního“ formátu. Dr. Krzenck se zjevným potěšením doplnil, že s přihlédnutím ke složitému

a významnému tématu dostal stránek hned celý dvojnásobek.

Pracovníci katedry historie na MU nejenže nešetřili chválou, ale dokonce se doznávali k určitému zahanbení, že s takovou moderní knihou o Husovi přichází někdo z jejich řad, ale německý badatel. Dr. Krzenck, narozený v Lipsku, vystudoval v první polovině osmdesátých let historii na brněnské univerzitě, zvládl dokonale češtinu a česká bibliografie mu nečiní ani minimální potíže, ale přitom má i všechny předpoklady pro studium primárních pramenů v zahraničí. Bohatě toho využívá a k tomu, co nashromáždili jeho předchůdci, přidal i vlastní názory podložené intenzivním postgraduálním vědeckým působením v Kostnici, kde v letech 1995-1997 pracoval na projektu „Repertorium fontium Hussitarum“.

Hned první kapitola knížky, o „zdanlivé zlatém věku“ za Karla IV., vytváří velkou historickou plátna středověké střední Evropy, kdy po dvou stoletích relativního klidu, mírných teplot a postupného hospodářského rozvoje přicházejí katastrofální neúrody s hladomorem, povodně, morové rány a další kalami. Od hospodářsko-sociálních komponent přechází autor k politickým a náboženským rozbrojům a zajímavě modeluje poza-

Litevci v Holešovicích

V Husově sboru v Praze-Holešovicích se 8. prosince 2011 shromáždili věřící z řad diplomatického sboru, zástupci studentů i občanů Litvy. Společně jsme si připomínali významné jubileum - 20 let od znovunavázání diplomatických vztahů s Českou republikou a spolupráce se samostatnou Litvou po rozpadu SSSR. Po čtvrtěční bohoslužbě, kterou konáme v našem sboru pravidelně od 18.00 h, jsme mohli naslouchat zpěvům a tancům z doby předkřesťanské a křesťanské v podání litevského folklorního souboru VISI. Pobaltí je totiž z pohledu dějin křesťanství benjamínem Evropy. Duch nás vedl k touze po poznání i prohlubování vzájemných vztahů, na kterých vyrosté náš budoucí náboženský i kulturní domov. Čestným hostem byl též velvyslanec Litevské republiky pan Aurimas Taurantas se svou choť. Bratr farář přijal za náboženskou obec litevský chléb a med jako projev přátelství našich dvou národů. Celý zbytek večera se nesl v přátelském duchu. Věříme, že naše obec tímto setkáním v čase adventu přispěla k dobrému jménu a ohlasu církve v zahraničí.

Jan D. Došek

Z myšlenek Anny Kamiěnské

- * *Láska je to, co zůstane, když už bylo odňato všecko. Dokonce i naděje.*
- * *Mít rád - znamená čekat.*
- * *Co může povědět ten, koho opustila slova?*
- * *Čisté srdce navrací pohled, pročistí oči.*

PŘELOŽIL E. J. HAVLÍČEK

dí, na kterém se rozvíjí příběh Husova působení. Sleduje jeho jihočeský původ, studium v Praze a vlastní učitelské roky, počátek reformního hnutí, slavná kázání v Betlémské kapli, Wyclifův vliv, Dekret Kutnohorský, odchod z Prahy a jihočeský exil, dobrovolnou cestu do Kostnice, útrapy a peripetie vyjednávání před smrtí v plamenech. V Husových úvahách o následování Krista probleskuje už dávno před kostnickým finále jeho odhodlání přinést podle Kristova vzoru i nejvyšší obět. A tak veškeré úsilí a přemlouvání ze strany prelátů – kterým se vůbec nehodilo mít v Husovi slavného mučedníka – bylo od samého začátku odsouzeno k nezdaru. Hus měl pevné zásady a smrti pro pravdu se nebál. Krzenck nepíše pro české čtenáře, takže nepředpokládá mnoho znalostí ze školních lavic, ale tím lépe! Za minulé éry se nám kdysi dějiny vykládaly dílem jako příprava historického boje dělnické třídy, dílem se nevykládaly skoro vůbec. A tak kniha, kterou soustředěně a srozumitelně napsal německý historik s hlubokým zájmem o minulost Českých zemí a s výtečnou znalostí života i poselství Mistra Jana, přímo volá po tom, aby byla přeložena do češtiny.

Ostatně Dr. Krzenck otevřel nejednomu titulu svých českých kolegů cestu do světa tím, že je se znalostí historické terminologie přeložil do němčiny, takže mu mají co oplácet!

Pavla Váňová

ZPRÁVY

Přenos bohoslužby z Brna

V neděli 8. ledna vysílá od 9 h Český rozhlas Praha 2 přímý přenos bohoslužby naší církve z Husova sboru na Botanické ulici v Brně. Liturgii vede a káže Zdeněk Kovalčík, farář ve Zlíně. Zpívá Komorní sdružení pro duchovní hudbu z Ostravy, řídí Mgr. Pavla Dědicová, varhany Bc. Lukáš Rýdlo.

(zk)

K výročí vzniku církve

Zveme vás na bohoslužbu u příležitosti 92. výročí zrodu Církve československé husitské, která se bude konat v neděli 8. ledna od 15 h v chrámu sv. Mikuláše v Praze 1 na Staroměstském náměstí. Bohoslužby slouží patriarcha ThDr. Tomáš Butta a pražský biskup ThDr. David Tonzar za účasti biskupského sboru, duchovních a pedagogů HTF UK. Kázáním poslouží doc. ThDr. Jiří Vogel, ThD., prodekan HTF UK. Při bohoslužbách vystoupí sbor

Mikrochor pod vedením sbormistra Lukáše Prchala. V tomto bohoslužebném shromáždění vzpomene me památku prezidenta Václava Havla.

(red)

Rybovka v Nuslích

Náboženská obec Nusle srdečně zve na Českou mši vánoční Jana Jakuba Ryby, kterou provede v Husově sboru v neděli 8. ledna od 10 h umělecké sdružení SUDOP.

za rst ing. Čestmír Holeček

Co nás čeká v roce 2012?

Vstupujeme do nového roku 2012 a takový vstup je vždy plný očekávání. Očekávání a nadějí co bude nového... Jaké nastanou změny? Ve vztahu k roku 2012, vlivem celospolečenské, ekonomické a politické krize, také každý z nás prožívá určité obavy, jak budeme dál žít. Nesníží se náš životní standard? Budeme schopni vše finančně zvládnout? Jaké bude mít tato krize následky? Zkrátka s novým rokem většina z nás má mnoho a mnoho vnitřních otázek a obav, na které zatím nikdo z nás nezná odpověď. Také ještě když si vzpomene na předpovědi mayského kalendáře, že v roce 2012 má nastat konec světa, naše obavy ještě vzrostou. Nemusíme na toto datum věřit nebo mu připisovat jakýkoliv význam. Přesto tato informace je zasunuta kdesi v našem podvědomí a ať chceme nebo nechceme, ovlivňuje nás. Nechci svým zamyšlením nikoho děsit a vytvářet katastrofické scénáře, na to jsou jistě jiní odborníci. Naopak bych rád psal o naději a pozitivních změnách.

Ve vztahu k roku 2012 mayský kalendář sděluje, že nastane změna, ale neměl by to být konec světa, jak jej známe z apokalyptických filmů, ale měla by nastat výrazná změna ve světě, ve společnosti, která by měla být pozitivní. Pokud by však o této události hovořilo jen jedno svědectví, bylo by to jistě nedostatečné a mohli bychom to takzvaně hodit za hlavu. O velké změně však slyšíme také z jiných míst různých náboženství. Židovská mystika hovoří o tom, že žijeme v konečném čase, kdy by svět měl přijít do vyšší dimenze bytí, zušlechtit se. Stejně tak podle křesťanského učení, které je zaznamenáno v Bibli v části, které říkáme Nový zákon, můžeme vidět, že se nějaká proměna blíží. O těchto změnách hovoří nejen Zjevení sv. Jana, ale i evangelia. Např. evangelium podle Matouše ve 24. kapitole, evangelium podle Marka 13. kapitola, evangelium podle Lukáše 21. kapitola a i na jiných místech se o této změně v Bibli píše. Důležité je však to, že i když z počátku se budeme těchto událostí bát a budeme je vnímat negativně, přinesou nám dobrý, pozitivní výsledek, protože stvořitel tohoto světa - nebo bychom také mohli říci nejvyšší architekt tohoto světa - nás má rád a nedopustí na nás víc, než co bychom dokázali snést pro naše poučení.

Nemusíme mít tedy obavy z roku 2012, ať je obestřen záhadou a je nad ním velký otazník. Čekají nás pozitivní změny, které povedou k zušlechťení společnosti a celého světa. Na nás však zůstává, abychom se na tyto změny připravili a také svůj život začali kultivovat, abychom se i my stali ušlechtilí.

Rostislav Kotrč

České mnichovanství

Je pár dnů před Vánocemi: Výklady září, obchody jsou plné zboží i lidí, nakupujících a přemýšlejících, co koupit a jak prožít radost. Dvojnásobnou: z dárek, které jinému dáme, i z těch, které snad dostaneme.

Do této nálady přichází z Bruselu zpráva, že Evropská unie by měla na zastavení krize a krachu v několika evropských zemích dát spousty miliard euro. Česká republika by měla dát 89 miliard. Není to sice vynucováno vyhrožováním války jako v Mnichově 1938, nebezpečím světového konfliktu jako 1948 (kdy o dohodě velmocí v Jaltě na rozdělení Evropy podle Vltavy a Labe jsme většinou nevěděli) nebo skutečnou okupací "spřátelenými vojsky" v srpnu 1968. Ale značné části Čechů tvrdně úsměv; vládou a parlamentem byl schválen už tak pasivní státní rozpočet, podniky nemají zajištěné pro své zboží trhy a tedy ani platy pro své zaměstnance, lidem hrozí zvyšování cen jídla, hydlení i zhoršení důchodových předpisů: "Tolikrát jsme už naletěli - nutno být odpovědní a obezřelí, pragmatičtí, počítat!"

Necháme si tím letošní Vánoce změnit a zkazit? Ježíš se narodil proto, aby nás zachránil, změnil a vytrhl ze sobectví a samotářství. RISKNEME LÁSKU, POMOC - I MOŽNOST ZTRÁTY? Nad Betlémem zpívali andělé: "Sláva na výsostech Bohu - a na zemi pokoj lidem dobré vůle!"

Radek Hobza

Dobré příklady z ekumeny

Ekumenická rada církví v ČR na podnět členů pracovní Komise pro budoucnost ekumeny a směřování ERC schválila na zasedání Řídícího výboru záměr spustit na svých webových stránkách databázi tzv. dobrých příkladů z ekumenického života.

Členské církve ERC tak nyní mají za "úkol" tuto databázi zaplnit. Prosíme vás tedy, kdokoliv pořádáte ekumenické aktivity jakéhokoliv rázu, abyste o nich napsali krátkou zprávu a spolu s fotografiemi je odeslali na adresu bratra Aleše Čejky info@ekumenickarada.cz. Tento "úkol" je samozřejmě trvalého rázu. Věříme, že časem bude již automatickým zvykem napsat o svých činnostech zprávu do této databáze a že bude využívána i jako zdroj inspirace a poučení. Až bude databáze zprovozněna, budeme vás informovat.

Roční předplatné na rok 2012 činí 416 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Z MILOSTI TRPĚT PRO KRISTA

Neobyčejně milá a příjemná atmosféra vládla v pátečních odpoledních hodinách 16. prosince v pražském Sboru Alberta Schweitzera v Michli. Důvodem setkání asi 40ti členů naší církve - farářů i laiků - bylo uvedení knihy o Václavu Mikuleckém „Z milosti trpět pro Krista“ z pera Martina Jindry.

Dcera bratra Mikuleckého, Eva, která působí v náboženské obci v Michli jako duchovní, přítomně přivítala vřelými slovy. Následovala krátká pobožnost inspirovaná novou knihou i skutečnou nahrávkou z kázání br. V. Mikuleckého prosloveného při příležitosti svatby. Nesla se v duchu verše z Janova evangelia, v němž Petr odpo-

vidá na Ježíšova slova: „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života.“ Všichni se ocitáme v podobné situaci jako učedníci a blaze těm, kdo jsou schopni odpovědět tak jako oni. Bratr Václav Mikulecký byl jistě jedním z nich a byl také jedním z těch, kdo vnímal a pochopil, že Ježíš sám ustanovil znamení - směr našeho života: KŘÍŽ. I když se touto cestou nikomu z nás nechce jít, je to cesta pravá, která vede k cíli. O tom byl „hrdina“ knihy přesvědčen a podle toho také žil. Následoval Krista bez ohledu na okolnosti, v každém okamžiku svého života - opravdu nelehkého, díky perzekucím minulého, ate-

istického režimu. Ke stejnému cíli ukazuje i církev, jejíž společenství je lidem Kristovým. Kristus má moc dát útěchu a pravé štěstí, s ním jsme u zdroje potěšení...

A jak je to se samotnou knihou? Přes autorovo odborné, historické zaměření, které známe z řady publikací, článků a promluv, není oněch 400 stran knihy v žádném případě jen popisem historických, biografických dat, suchou teorií. Naopak, i když nechybí veškerá dostupná bibliografie a všechny prvky odborné publikace, dílo je pozoruhodně poutavým, zajímavým čtením, které též díky přiloženým modlitbám, kázáním a zamyšlením umožňuje čtenáři pochopit mnohé nejen ze života bratra Mikuleckého, ale i církevní minulosti. Nejde jen o dokument, nýbrž svědectví, které k nám promlouvá i dnes a inspiruje nás. Je svědectvím hluboké lásky jednoho člověka k církvi. Člověka, který zde neprožíval jen lehké chvíle a stal se pokračovatelem zakladatelského úsilí našich předchůdců. Se stejným odhodláním se vydával na cesty, kterými ho vedl Pán. Velké plus knihy je připomínka opomíjených postav naší církve, například Jaromíra Metyše, který přivedl br. V. Mikuleckého ke studiu bohosloví, faráře Jiřího Bauera, jenž ho učil práci s dětmi a mládeží, profesora Otty Rutreho, Miloně Zemena a manželky Mileny.

Bratr Jindra vyjádřil radost z přítomnosti společenství, z něhož někteří provázeli i bratra Mikuleckého. Vzpomenul rovněž několik lidí, kteří mu byli nápomocni při vzniku knihy, ale vydání se již nedomohl: br. Jindřicha Hanuše, br. Miroslava Čepelku a ses. Zdeňku Šubrtovou.

Uvedli jsme, že co bratr V. Mikulecký kázal, to také žil. A jak řekl autor knihy M. Jindra, budeme-li takoví i my dnes, má naše církev ještě šanci. To byla poslední a vpravdě povzbuzující slova, která zakončila onu formální část setkání, po které následovaly přátelské a inspirující rozhovory všech přítomných při malém „vánočním“ občerstvení. Řada z nich si domů odnášela kromě dobrého pocitu ze shledání s přáteli i „hmotnou“ vzpomínku - publikaci, o jejíž příznivou cenu 198 Kč se zasloužila pražská diecéze i samotná rodina Mikuleckých. Knihu si nyní můžete objednat v náboženské obci Praha 4-Michle, U Michelského mlýna 27, 140 00, mailem: nomichle@volny.cz či po telefonu: 728 047 030.

Jana Krajčřířková

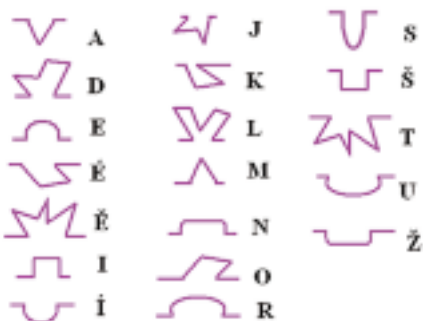
Klára Břeňová

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Jméno Božího Syna

Pod každým „výstupkem“ se skrývá písmeno do tajenky.

(Řešení z minulého čísla: Boží Syn.)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčřířková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9